

Meerjarenbeleidsplan 2009 – 2012

30 november 2007

Inhoudsopgave

1. VOORBLAD	3
<i>BASISGEGEVENS .....</i>	3
<i>AARD VAN DE INSTELLING .....</i>	3
<i>GEGEVENS ORGANISATIE .....</i>	3
<i>ONDERTEKENING .....</i>	3
2. ALGEMENE INFORMATIE	4
2.1 <i>DOELSTELLING INSTELLING .....</i>	4
2.2 <i>FUNCTIE IN HET CULTURELE VELD .....</i>	4
2.3 <i>CULTUURINHOUDELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIE .....</i>	4
2.4 <i>OMSCHRIJVING HUIDIGE ACTIVITEITEN .....</i>	5
2.4.1 <i>Bezoekersinformatie .....</i>	5
2.4.2 <i>Maatschappelijke functie als trefcentrum.....</i>	5
2.4.3 <i>Scheveningen Informatie Centrum (SIC).....</i>	5
2.4.4 <i>Zeebiologisch Informatie Centrum (ZIC).....</i>	5
2.4.5 <i>Educatie.....</i>	5
2.4.6 <i>Activiteiten voor volwassenen.....</i>	6
2.4.7 <i>Activiteiten voor jongeren .....</i>	6
2.4.8 <i>Activiteiten voor ouderen.....</i>	6
3. TERUGBLIK OP EN EVALUATIE VAN DE PERIODE 2005-HEDEN	7
4. PLANNEN EN ACTIVITEITEN VOOR DE PERIODE 2009-2012.....	10
4.1 <i>DE COLLECTIE .....</i>	10
4.1.1 <i>Algemene beschrijving verzamelgebied, kerncollecties, positionering.....</i>	10
4.1.2 <i>Collectiebeschrijving.....</i>	10
4.1.3 <i>Collectieregistratie en documentatie.....</i>	13
4.1.4 <i>Behoud en beheer .....</i>	14
4.1.5 <i>Collectievorming .....</i>	15
4.2 <i>HET PUBLIEK .....</i>	15
4.2.1 <i>Samenstelling en omvang publiek.....</i>	15
4.2.2 <i>Publieksactiviteiten.....</i>	15
4.3 <i>BEDRIJFSVOERING.....</i>	18
4.3.1 <i>Huisvesting en veiligheid.....</i>	18
4.3.2 <i>Personeel en organisatie .....</i>	19
4.3.3 <i>Automatisering .....</i>	20
4.3.4 <i>Verzekeringen.....</i>	20
4.3.5 <i>Financiën en begroting.....</i>	20
5. MEERJARENBEGROTING MET TOELICHTING	21
BIJLAGE 1. KWANTITATIEVE GEGEVENS OVER ACTIVITEITEN EN BEZOEKERS/DEELNEMERS	23
BIJLAGE 2. SAMENVATTING	24
<i>BASISGEGEVENS .....</i>	24
<i>AARD VAN DE INSTELLING .....</i>	24
<i>DOELSTELLING INSTELLING .....</i>	24
<i>FUNCTIE IN HET CULTURELE VELD.....</i>	24
<i>CULTUURINHOUDELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIE .....</i>	24
<i>OMSCHRIJVING HUIDIGE ACTIVITEITEN .....</i>	24
<i>PLANNEN EN PRIORITEITEN VOOR DE PERIODE 2009-2012 BINNEN DE HUIDIGE BEGROTING.....</i>	25
<i>ADDITIONELE PRIORITEITEN VOOR 2009-2012 .....</i>	25
<i>SAMENVATTING BEGROTING.....</i>	26
<i>ORGANIGRAM.....</i>	27

1. Voorblad

Basisgegevens

Statutaire naam: Stichting Muzee Scheveningen
Roepnaam: Muzee Scheveningen
Jaar van oprichting: 2006
KvK-nummer: 27291868
Fiscaal nummer: 0028.68.714B01
Postadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Bezoekadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Telefoon: 070 – 350 08 30
Fax: 070 – 354 99 80
Email adres: info@muzeescheveningen.nl
Website: www.muzeescheveningen.nl
Contactpersoon: P.R. de Kievit, directeur
Tel.nr. en mailadres: 06 – 125 22 455; p.dekievit@muzee.nl

Aard van de instelling

Categorie: Museum

Gegevens organisatie

Organisatievorm: Stichting
Soort bestuursorgaan: Bestuur
Samenstelling bestuur: mr. H.C. Grootveld, m, geb. 21-09-1950, voorzitter, benoeming 09-09-2006
drs. D.C. Nieweg, m., geb. 05-04-1969, secretaris, benoeming 05-01-2007
D. Keus, m, geb. 02-07-1953, 1^e penningmeester, benoeming 09-09-2006
D. van der Hoeven, m, geb. 14-02-1935, 2e penningmeester, benoeming 01-12-2006
E.P.M. Sloof-Vermeij, v, geb. 24-12-1937, bestuurslid, benoeming 09-09-2006
W.J. Harteveld, m, geb. 22-03-1945, bestuurslid, benoeming 09-09-2006
Benoemingstermijn: Vijf jaar; een aftredend bestuurslid is nog éénmaal herbenoembaar voor vijf jaar.
Samenstelling directie: P.R. de Kievit, m, geb. 07-08-1955, directeur, indiensttreding 01-05-2007.
Organisatiestructuur: Directie 1 fte
Beheer cultuurhistorische collectie 0,8 fte
Beheer zeebiologische collectie 0,8 fte
Externe dienstverlening (w.o. educatie) 0,7 fte
Public relations & receptie 2,9 fte
Algemene zaken 1,7 fte
Ondersteunende diensten 1 fte
Totaal 8,9 fte (waarvan 4,9 fte vaste krachten en 4 fte gedetacheerd via stichting Werkbij)

Ondertekening

Den Haag, 30 november 2007

Mr. H.C. Grootveld, voorzitter.

2. Algemene informatie

2.1 Doelstelling instelling

De Stichting Muzee Scheveningen heeft ten doel het bevorderen van kennis en belangstelling op het gebied van a) de geschiedenis, de cultuur en het dagelijks leven van Scheveningen en haar bewoners, haar relatie met de zee (visserij, strandrecreatie); en b) de zeebiologie in de ruimste zin.

De stichting streeft dit doel na door middel van het inrichten, instandhouden en exploiteren van een voor publiek toegankelijk museum als een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling; het vormen, instandhouden en onderzoeken van een representatieve collectie op lokaal en regionaal cultureel gebied, op lokaal genealogisch terrein en op nationaal en internationaal zeebiologisch gebied, alsmede het presenteren en daarover informeren voor doeleinden van studie, educatie en genoegen.

2.2 Functie in het culturele veld

Muzee Scheveningen tracht zijn doelstellingen te bereiken door:

1. het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een kwalitatief representatieve collectie van op de geschiedenis, genealogie en cultuur van Scheveningen betrekking hebbende voorwerpen, documentatie en literatuur;
2. het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een kwalitatief representatieve collectie van zeedieren- en planten, in het bijzonder van schelpen van zeeweekdieren, een en ander overeenkomstig de biologische systematiek alsmede van de daarop betrekking hebbende literatuur en documentatie;
3. het inrichten en onderhouden van een permanente presentatie teneinde het publiek inzicht te verschaffen in de betekenis van het Scheveningse erfgoed en het leven in de zee;
4. het organiseren van wisseltentoonstellingen op elk van die terreinen;
5. het gelegenheid bieden tot het raadplegen van literatuur en documentatie over Scheveningen in de ruimste zin;
6. het gelegenheid bieden tot het raadplegen van de systematische biologische collectie en de daarop betrekking hebbende literatuur;
7. het ontwikkelen van educatieve programma's;
8. het organiseren van lezingen en cursussen;
9. het verzorgen van publicaties;
10. het in verbinding treden met organisaties in binnen- en buitenland die een soortgelijk of aanverwant doel nastreven;
11. het ondernemen van al datgene wat kan bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen.

Samenvattend vervult het Muzee de functie van collectiebeheerder (zie hierboven onder 1 en 2), maker van tentoonstellingen (3 en 4), informatie- en documentatiecentrum (5, 6 en 9) en aanbieder van educatieve programma's (7 en 8).

2.3 Cultuurinhoudelijke en maatschappelijke functie

De cultuurinhoudelijke functie van het Muzee laat zich het best omschrijven als informatie- en documentatiecentrum voor de geschiedenis van Scheveningen en voor het leven van, op en in de zee. In het Muzee wordt het Scheveningse culturele erfgoed beheerd en gepresenteerd. Het Muzee is voor Scheveningen wat het Haags Historisch Museum is voor Den Haag. Muzee Scheveningen heeft –mede dankzij de fusie – een groot draagvlak, zowel onder Scheveningers als onder natuurliefhebbers. Dit blijkt onder meer uit de actieve vrijwilligers en de ruim 1.300 donateurs en 170 bedrijfsdonateurs die het museum telt. Er zijn verenigingen van vrienden, die van oudsher de catering tijdens grote ontvangsten en de in- en verkoop van de museumwinkel verzorgen. De donateurs en bedrijfsdonateurs ondersteunen het museum met projecten en maken het financieel mogelijk dat tentoonstellingen worden ingericht en publicaties worden verzorgd. Er vinden in het museum culturele maar ook zakelijke bijeenkomsten en recepties plaats, en het museum is sinds april 2007 in toenemende mate populair als trouwlocatie. Muzee Scheveningen heeft een maatschappelijke functie als trefcentrum van wijkcultuur, het is als het ware de huiskamer van Scheveningen.

2.4 Omschrijving huidige activiteiten

2.4.1 Bezoekersinformatie

In Muzee Scheveningen komt een bezoeker alles te weten over het leven van, op en in de zee, alsmede over de historie van Scheveningen-dorp, -bad en -haven.

Het is mogelijk het Muzee individueel of in groepsverband te bezoeken. Op woensdag- en zaterdagmiddag is het mogelijk de Vuurtoren van Scheveningen te bezoeken in combinatie met een bezoek aan Muzee Scheveningen.

2.4.2 Maatschappelijke functie als trefcentrum

De exploitatie van het museum omvat mede de verhuur van de Scheveningenzaal en het ernaast gelegen visserscafé de Halve Vleet ten behoeve van beraad van bewonersorganisaties, voorlichtingsbijeenkomsten van de gemeente, werkvergaderingen van bedrijven en de overheid, huwelijken, huwelijksrecepties en condoléancebijeenkomsten, repetitieruimte voor verenigingen en borrels en recepties. Door de multifunctionaliteit van de Scheveningenzaal zijn er voorzieningen beschikbaar, zoals stoelen voor een theateropstelling, een beamer en een geluidsinstallatie.

2.4.3 Scheveningen Informatie Centrum (SIC)

Museum Scheveningen en de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen zijn bezig met de ontwikkeling van het Scheveningen Informatiecentrum (SIC), waar documentatie is te vinden over Scheveningen: bibliotheek, foto's, krantenknipsels, genealogische gegevens en andere informatie. De mogelijkheid ontstond door de documentatie van Museum Scheveningen en HGVS samen te brengen. Het Informatiecentrum beschikt over een aanzienlijke handbibliotheek en een grote verzameling familieadvertenties. Daarnaast is er een fotocollectie opgebouwd met een groot aantal portretten van Scheveningse families. Ook beschikt de Vereniging over een collectie dossiers. De daarin opgenomen gegevens worden door leden bijeengebracht en hebben betrekking op 'echte Scheveningse' families zoals onder andere Pronk, Taal, Toet of Van der Zwan.

2.4.4 Zeebiologisch Informatie Centrum (ZIC)

Het Zeebiologisch Informatiecentrum omvat een uitgebreide documentatie aan boeken en tijdschriften. Deze documentatie is van essentieel belang voor onderzoek en bestudering van de museumcollectie. Op malacologisch gebied (onderzoek aan schelpen) zijn vrijwel alle boeken en tijdschriften aanwezig. Ook op vele andere vakgebieden van de zeebiologie is er een groot aanbod aan literatuur. In totaal zijn meer dan 1400 boeken aanwezig. De tijdschriften zijn allen op inhoud bekeken en referenties naar relevante artikelen zijn in een Access database geplaatst. Zo is het mogelijk op onderwerp te zoeken en zijn de tijdschriften uiterst toegankelijk geworden. In totaal gaat het om meer dan 23.000 artikelen op zeebiologisch gebied. Voor het publiek is het Centrum op afspraak toegankelijk. Veel verzamelaars willen meer weten over hun vondsten: wat is het en hoe heet het? Antwoord op deze vragen kan worden verkregen door het raadplegen van de relevante literatuur en tijdens de Schelpeninfodagen.

2.4.5 Educatie

Muzee Scheveningen biedt een gevarieerd lesprogramma voor leerlingen van het primair onderwijs, van het speciaal onderwijs en van brugklassen in het voortgezet onderwijs. Het lesprogramma omvat lessen op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied.

De geschiedenis en de cultuur van Scheveningen worden belicht in verschillende interessante lessen over de klederdracht, het dagelijks leven rond 1900, de geschiedenis van de visserij en het ontstaan van de badplaats. Deze lessen worden gegeven in het museum. De les over de geschiedenis en de werking van de Vuurtoren vindt plaats op de Vuurtoren.

Het dierenleven in de wereldzeeën komt aan de orde in vier verschillende interactieve lessen.

Daarnaast is het mogelijk zeebiologische lessen aan te passen, bijvoorbeeld wanneer leerlingen bezig zijn met een bepaald project in de klas.

2.4.6 Activiteiten voor volwassenen

- Lezingen

Elke derde vrijdag van de maand is er ‘Haags Historisch Café’ in het gebouw van Muzee Scheveningen. Een genodigde spreker vertelt iets over de geschiedenis van Den Haag en Scheveningen. Belangstellenden in de Haagse en Scheveningse cultuur kunnen elkaar hier ontmoeten en onder het genot van een drankje en een hapje van gedachten wisselen.

- Cursussen

In Muzee Scheveningen worden regelmatig cursussen gegeven over allerlei onderwerpen. De cursussen kunstgeschiedenis o.l.v. een eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica trekken veel belangstelling. De Vereniging Vrienden Oud-Scheveningen (VVOS) organiseert jaarlijks een cursus nettenbreien en een cursus schiemanen in het museum. De cursus nettenbreien omvat het leren breien van netwerk, het maken van visnetten en tasjes en het breien van dassen. De cursus schiemanen omvat een uitleg over diverse touwsoorten, het knopen en splitsen van touw (schiemanswerk) en het maken van sierknopen.

- Wandelingen door Oud Scheveningen

Onder leiding van een oud-schipper of oud-visser kunnen in groepsverband wandelingen worden gemaakt door het oude vissersdorp Scheveningen.

- Schelpeninfodag

Twee maal per jaar wordt er in Muzee Scheveningen een schelpeninformatiedag gehouden. Alle lades van de winkel gaan open en al het materiaal ligt overzichtelijk uitgestald. Dit is het moment voor de verzamelaar om zijn collectie aan te vullen of te laten determineren. Ook wordt er nieuw materiaal speciaal voor deze dagen verworven.

- Scheveningse dag

In 2007 is voor het eerst sinds jaren weer een ‘Scheveningse dag’ gehouden. Er is dan tijd voor een praatje onderling, een kop koffie en voor de aankoop bij een van de kramen met een gevarieerd Schevenings assortiment.

- Kerstmarkt

Elk jaar rond Kerstmis wordt in Muzee Scheveningen de traditionele kerstmarkt ‘Kerstland’ gehouden. In een prachtig versierd museum worden Kerstartikelen verkocht en is er gelegenheid om oude bekenden weer eens terug te zien.

2.4.7 Activiteiten voor jongeren

- Vakantieactiviteiten

Tijdens de krokusvakantie, de zomervakantie, herfstvakantie en kerstvakantie zijn er workshops voor de jeugd in het museum of op de Vuurtoren. Het Muzee mag zich verheugen in een grote interesse van VakantiePashouders. De aangeboden programma’s zijn in de regel volgeboekt.

- Kinderpartijtjes

Op woensdag- en zaterdagmiddag kan het Muzee desgewenst feestelijke verjaarspartijtjes organiseren.

- Speurtochten

Tijdens de openingsuren van het museum kunnen kinderen ‘speuren’ in Muzee Scheveningen. Diverse speurtochten zijn verkrijgbaar bij de receptie.

2.4.8 Activiteiten voor ouderen

- Verhalentafels

Aan de zgn. Verhalentafels wisselen oudere wijkbewoners ervaringen en herinneringen uit over Scheveningen. De senioren krijgen van beroepsverhalenvertellers les in het opschrijven van hun memoires. Muzee Scheveningen levert een actieve bijdrage aan dit project, dat wordt georganiseerd door de Bibliotheek Scheveningen in samenwerking met stichting Welzijn Scheveningen.

3. Terugblik op en evaluatie van de periode 2005-heden

Het jaar 2005 en de eerste negen maanden van 2006 stonden geheel in het teken van het samengaan van Museum Scheveningen en het Zeemuseum in de panden Neptunusstraat 90/92, nadat daarover overeenstemming was bereikt tussen de beide stichtingsbesturen. De gemeente Den Haag (raadsbesluit RV 127-2004) heeft €1.397.000 beschikbaar gesteld voor de verbouw- en frictiekosten van de verhuizing en de aanpassing van deze panden. De kosten van de herinrichting ad €985.000 zijn grotendeels door de beide musea en door sponsors gefinancierd.

Reeds sedert 1993 is er sprake van het doen samengaan van beide musea in het kader van het Stedenbouwkundig Ontwikkelingsplan Scheveningen Haven, al werd destijds gedacht aan een geheel nieuw museum. Nadat de toen bestaande plannen en nog enige andere ideeën over een nieuwe vestiging van het Zeemuseum om verschillende redenen geen doorgang hadden gevonden is uiteindelijk besloten de beide musea onder te brengen in de panden Neptunusstraat 90-92 te Scheveningen. Hiermee is een oplossing gevonden voor een nieuwe behuizing van het Zeemuseum, het realiseren van ideeën uit het toekomstplan van Museum Scheveningen en het (her)inrichten van een museum volgens de moderne museale inzichten.

Op 27 februari 2005 sloot het Museum Scheveningen zijn deuren, op 1 maart 2006 gevolgd door het Zeemuseum. Museum Scheveningen heeft dankbaar gebruikgemaakt van het aanbod van Vestia om één van zijn panden, een winkel aan de Dr. Lelykade nr. 10, tijdelijk zonder kosten te gebruiken. Hierdoor konden tijdens de verbouwing van het museumgebouw in de Neptunusstraat verschillende werkzaamheden, zij het in beperkte mate, doorgang vinden, zoals informatieverstrekking, bezoeken aan de Vuurtoren en de restauratie van voorwerpen. Op 1 mei 2006 is Museum Scheveningen vertrokken uit het pand aan de Dr. Lelykade. In april 2006 is verhuisbedrijf Koot begonnen de opgeslagen goederen te retourneren naar de Neptunusstraat, en het Zeemuseum vanaf de Dr. Lelykade te verhuizen naar de Neptunusstraat.

Ten behoeve van de gemeenschappelijke besluitvorming is de Stichting Verbouwing en Herinrichting Zeemuseum Scheveningen opgericht. Deze stichting was bedoeld als overgangsstichting en gold als gesprekspartner van de gemeente Den Haag inzake de verbouwing en de (her)inrichting van de panden Neptunusstraat 90-92. Bovendien is vanuit deze stichting de gang van zaken bij de inrichting gecoördineerd en alle terzake dienende besluiten genomen. In september 2006 zijn de drie genoemde stichtingen een juridische fusie aangegaan en opgegaan in de Stichting Muzee Scheveningen.

Door stagnatie in de oplevering van de verbouwing en herinrichting kon de opening in juni 2006 niet doorgaan; deze vond plaats op 30 september 2006. Tegenvallers waren dat er gedurende een groot deel van 2006 geen inkomsten konden worden geboekt uit bezoek, alsmede het meerwerk en de langere opslagkosten bij verhuisbedrijf Koot. Onderdeel van de herinrichting was het aanbrengen van een nieuwe inbraakalarminstallatie. De gemeente nam in 2007 een incidenteel tekort op de herinrichting en de exploitatie over 2007 voor haar rekening. Door de toevoeging van het woonhuis (de voormalige bovenmeesterswoning) aan het museum pand en mede als gevolg van de herinrichting met de nodige faciliteiten en multimedia-apparatuur zijn de beheerlasten van het pand (gas en elektra, onderhoud, verzekeringen) meer dan verdubbeld: €32.260 in 2004 tegenover een prognose van € 66.693 voor 2007, bij een gelijkblijvende structurele exploitatiesubsidie van gemeentewege.

Terugkijkend op het eerste jaar van exploitatie, van oktober 2006 t/m september 2007, kan worden geconstateerd dat de fusie tussen beide museumpartners – de belangrijkste doelstelling uit het vorige Meerjarenbeleidsplan – geslaagd is te noemen. Een integratie van culturen en werkprocessen van beide voormalige musea is in volle gang. Er heerst in het museum een plezierige werksfeer.

In het eerste jaar van openstelling van oktober 2006 t/m september 2007 trok het Muzee ruim 26.000 bezoekers, waarvan 18.000 betalende, een aantal dat achterbleef bij de verwachtingen zoals uitgesproken in de begroting 2007. Ondanks de ruime publiciteit waarmee de zomertentoonstelling 2007 over de geschiedenis van de badmode in Scheveningen was omgeven, wist het toeristenpubliek

uit Scheveningen-Bad en –Haven de weg naar het Muzee moeizaam te vinden. De locatie van het museumgebouw aan de Neptunusstraat blijkt qua bereikbaarheid en parkeervoorzieningen niet ideaal. De bezoekersaantallen namen overigens in de maanden juli-september 2007 ten opzichte van de eerste zes maanden van 2007 wel toe met ruim 800 bezoekers per maand.

Ook de inkomsten uit commerciële activiteiten bleven achter bij de begroting. Een en ander was vooral te wijten aan de vertraagde start van de trouwfunctie in het Muzee, en het feit dat de huwelijkslocaties in Den Haag per 1 januari 2007 werden vrijgegeven. Het eerste huwelijk in het Muzee kon eerst op 28 april 2007 door de burgemeester worden gesloten. Overigens werd de Scheveningenzaal in het Muzee in de tweede helft van 2007 in toenemende mate verhuurd ten behoeve van inspraak-, samenspraak- en informatieavonden en een vergadering van een raadscommissie op locatie.

In 2006 ontving het Muzee personele ondersteuning van gemeentewege in het bestuur en bij de tijdelijke vervanging van de directeur. Op 1 mei 2007 trad P.R. de Kievit, voormalig stadsdeelcoördinator van Scheveningen, in dienst als directeur. Hij volgde G.J.M.M. Groenewoud op, die vanaf 1 april 2004 ziek was en met wie het dienstverband per 1 januari 2008 is beëindigd.

Bij het Muzee waren begin 2007 zes vaste personeelsleden in dienst. Drie van hen werken in fulltime dienstverband (vanaf augustus 2007: twee), drie parttime, met een totaal aantal fte van 4,9. Via de Stichting Werkbij zijn zes (vanaf november 2007: vijf) medewerkers bij het Muzee gedetacheerd, die 4 fte bezetten. De totale formatie komt daarbij op 8,9 fte. Voorts zijn er 14 suppoosten tegen een onkostenvergoeding bij het Muzee werkzaam en 17 onbetaalde vrijwilligers voor het beheer van de cultuurhistorische collectie (4), het beheer van de natuurhistorische collectie (2), de technische en huishoudelijke dienst (2), het onderhoud van het tropisch zeeaquarium (2), de bemensing van receptie en museumwinkel (6) en de administratieve organisatie (1). Daarnaast verrichten de leden van de Vereniging Vrienden Oud-Scheveningen (VVOS) veel ondersteunende taken ten behoeve van de collectie, evenementen en partijen.

De sedert de verbouwing en herinrichting achterblijvende inkomsten en gestegen organisatie- en huisvestingslasten maken het noodzakelijk in 2008 fors te bezuinigen op personeelslasten. Een in 2007 vrijgevallen vacature van administratief medewerker wordt niet vervuld. Met de medewerker p.r. en organisatie wordt de arbeidsovereenkomst in 2008 niet verlengd, terwijl de conservator van de zeebiologische collectie in 2008 slechts een halfjaarscontract krijgt aangeboden. Met deze bezuiniging van 2,3 fte (op een formatie van 8,9 fte), overeenkomend met een bedrag van €100.000 is het Muzee in staat tot een sluitende begroting voor 2008 te komen. Helaas is de werksfeer voor het overige personeel ernstig aangetast door deze maatregel. Het functioneren van het museum komt met het wegvallen van ruim 25% van de formatie in direct gevaar. Het Muzee zal daarom alle zeilen moeten bijzetten om te voorkomen, dat een dergelijke ingreep in de formatie zal leiden tot vermindering van activiteiten en inkomsten.

In het tweede halfjaar van 2007 is een aanvang gemaakt met de verbetering van de (administratieve) organisatie.

Binnen het museum werden van oudsher veel werkzaamheden door vrijwilligers verricht. In dit soort organisaties is de kans groot, dat verantwoordelijkheden voor bepaalde taakgebieden hierdoor verwateren en niet meer duidelijk aan één persoon zijn toe te wijzen. Om deze situatie te voorkomen zullen de taakgebieden worden toegewezen aan één van de vaste stafleden. De stafleden kunnen hierdoor beter worden aangesproken op de resultaten van hun taakgebied en de werkzaamheden van hun vrijwilligers.

De gewenste organisatiestructuur is inmiddels vastgelegd in een organigram en de bijbehorende processen zijn beschreven.

In 2008 wordt de verbeterde organisatiestructuur geïmplementeerd. Onderdeel hiervan zal ook zijn de invoering van een vast periodiek overleg met zowel de stafleden als de vrijwilligers.

In 2008 zullen, waar noodzakelijk, duidelijke handleidingen voor de medewerk(st)ers worden opgesteld.

De financiële administratie is thans uitbesteed aan een administratiekantoor. Nadeel van deze situatie is, naast een extra kostenpost, een minder goed inzicht in de financiële positie van het museum. Uit oogpunt van kostenbeheersing en efficiëncy worden sinds 1 oktober 2007 de boekingen door het museum zelf ingevoerd. Resultaat moet onder meer zijn een snellere oplevering van de jaarcijfers. Voorts zijn de financiële geldstromen in kaart gebracht, aangepast en aangescherpt door middel van standaard procedures en voorgeschreven formulieren. Dit geldt bijv. met name voor het indienen van declaraties, de afdracht van de omzet van museumwinkel en café, etc.. Daarnaast is een uniforme prijslijst opgesteld met behulp waarvan de facturen semi-automatisch worden opgesteld. Ook is een aanvang gemaakt met de opzet voor een betere archivering van de financiële stukken. Tenslotte is, om de financiële afhandeling optimaal te kunnen beheersen, een interne controller-functie ingevoerd.

In het tweede halfjaar van 2007 is gestart met het maandelijks verstrekken van management-informatie. Naast een overzicht van het aantal bezoekers wordt ook een financieel overzicht verstrekt; hierdoor wordt inzicht verkregen in de financiële positie ten opzichte van de begroting. Op basis van deze informatie kan de directie en het bestuur adequater reageren op ontwikkelingen en de mogelijke consequenties hiervan voor reeds geplande projecten. De rapportages zullen worden uitgebreid met (meer) gegevens over de commerciële activiteiten. Op basis van deze gegevens kan een betere en meer gerichte marktwerking plaatsvinden. Doelstelling is uiteraard meer inkomsten uit commerciële activiteiten. Hierbij wordt gedacht aan het aantal huwelijksvoltrekkingen en de verhuur van zalen. Begin 2008 wordt gestart met verdere optimalisatie van de (financiële) administratie. Op dit moment is de uitvoering hiervan teveel afhankelijk van één persoon. Ook zal aandacht worden besteed aan de administratie van de wervingsfondsen en de archivering in het algemeen. In het eerste halfjaar van 2008 zullen de uitkomsten van de diverse trajecten worden geïmplementeerd. Naar verwachting zal medio 2008 een en ander volledig zijn afgerond.

In het kader van de professionalisering van het museumvak hebben de Nederlandse Museumvereniging en het Landelijk Contact van Museumconsulenten een Museumregister ingesteld. Opname in het register geeft de garantie dat een museum aan de minimumstandaard voldoet op het gebied van beleid, conservering, registratie, onderzoek en publiekstaken. Museum Scheveningen verkreeg op 24 november 1999 de status van geregistreerd museum, Een paar jaar later, op 22 februari 2001, werd aan het Zeemuseum de status van geregistreerd museum verleend. Na de fusie en verbouwing is sprake van een nieuwe situatie, waarin een herijking dient plaats te vinden. Na vaststelling van het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2009-2012, van de Jaarrekening over 2007 en van de Begroting 2008 zal Muzee Scheveningen zich opnieuw aanmelden voor herijking ten behoeve van opname in het museumregister.

4. Plannen en activiteiten voor de periode 2009-2012

Stond het *Meerjarenbeleidsplan Muzee Scheveningen 2006-2008* vooral in het teken van de fusie van Museum Scheveningen met het Zeemuseum, in het thans voorliggende plan wordt de nadruk gelegd op verdergaande professionalisering van de registratie en ontsluiting van de collecties, alsmede van de publieksbenadering en de bedrijfsvoering.

4.1 De collectie

4.1.1 Algemene beschrijving verzamelgebied, kerncollecties, positionering

De collectie van Muzee Scheveningen is omvangrijk en divers.

De cultuurhistorische objecten zijn hoofdzakelijk verkregen van de Scheveningse bevolking. De basis hiervoor werd gelegd door de oprichters van de Stichting Oud-Scheveningen, die vanaf 1952 voorwerpen zijn gaan verzamelen die vanaf 1961 konden worden geëxposeerd in een eigen ruimte in een school aan de Badhuisstraat. In 1970 kon de collectie worden overgebracht naar het huidige schoolgebouw aan de Neptunusstraat, waar in 1976 de eerste conservator en in 1986 de eerste directeur werd aangesteld. In de loop der jaren wijzigde de naam van het museum van Oudheidkundig- en Visserijmuseum via Schevenings Museum in Museum Scheveningen. De voorwerpen, meestal bestaande uit kleding, foto's, voorwerpen die op de visserij betrekking hebben en huishoudelijke voorwerpen, zijn verworven door schenking, bruikleen, legaat of aankoop. De collectie breidt zich nog steeds uit, doordat het museum regelmatig schenkingen en bruiklenen ontvangt. De voorwerpen zijn bijna zonder uitzondering 19de en 20ste-eeuws. Oudere voorwerpen komen, met uitzondering van een enkele bruikleen, niet voor. In totaal betreft het zo'n 7.500 voorwerpen, alsmede ca. 13.000 foto's, dia's, negatieven en films.

De basis voor de natuurhistorische collectie werd gelegd door de heer B. Entrop, leraar biologie en enthousiast schelpenverzamelaar. Hij was de eerste directeur van het toenmalige Zeebiologische Museum (later: Zeemuseum) dat in mei 1979 werd opgericht. Zijn uitgebreide schelpencollectie vormde de basis voor de huidige collectie.

De natuurhistorische collectie is in de loop van de jaren uitgebreid met diverse deelcollecties, zoals o.a. een collectie ethnografie, een collectie parels en parelmoer en de deelcollecties kreeftachtigen, stekelhuidigen en koralen. Ook zijn er enkele 'topstukken' aangekocht die voor het publiek als interessant worden gezien: een walrusschedel, een grote narwaltand, een reusachtige doopvontparel, twee schelpen meegenomen door een diepzee-expeditie enz.

In totaal omvat de zeebiologische collectie zo'n 132.000 objecten. Door aankoop, legaten en schenkingen groeit de collectie met enkele honderden voorwerpen per jaar. Daarbij wordt slecht en overtollig materiaal verwijderd waardoor de collectie kwalitatief steeds verbetert.

De schelpencollectie is één van de grootste en wetenschappelijk meest toonaangevende in Europa. De beleidslijn voor de komende jaren is om het wetenschappelijk karakter van de schelpencollectie meer onder de aandacht te brengen dan thans het geval is, bijvoorbeeld door het organiseren van een internationaal congres voor Malacologie en het bundelen van know-how op dit gebied. Ook contacten met nationale en internationale instituten worden steeds frequenter.

4.1.2 Collectiebeschrijving

- De kerncollectie cultuurhistorie

De vier belangrijkste verzamelthema's zijn:

- a) Geschiedenis van het dorp Scheveningen (ook het 'dagelijks leven')
- b) Visserij en nevenbedrijven, toegespitst op Scheveningen
- c) Scheveningse klederdracht
- d) Scheveningen als badplaats (bad- en strandleven)

- De kerncollectie natuurhistorie
- e) Malacologische collectie (schelpen van weekdieren, Mollusca)
- f) Kreeftachtigen (Crustacea)
- g) Stekelhuidigen (Echinodermata)
- h) Koralen
- i) Ethnografica
- j) Diverse kleinere deelcollecties

- Indeling in deelcollecties

a) Geschiedenis van het dorp Scheveningen

- ontstaan (voorwerpen uit de periode tot 1800 ontbreken)
- dagelijks leven (veel voorwerpen houden verband met de periode rond 1900)
- wonen (hierbij inbegrepen de vele voorwerpen die verband houden met het 'dagelijks leven')
- geloof (kerkelijke voorwerpen, bijbels)\
- schilderijen: dorpsgezichten
- prenten en foto's: dorpsgezichten
- munten en penningen

b) Visserij en nevenbedrijven

- sloopstypen en ontwikkeling (modellen en sloopsonderdelen, nadruk op de bomschuit)
- leven en werkzaamheden aan boord (navigatiemiddelen, visverwerking, persoonlijke accessoires)
- visserijmethodes (vangstuig)
- rederijen, handel en distributie
- kustbeveiliging
- nevenbedrijven: zeilmakerij, mandenmakerij, nettenboeterij, kuiperij, visrokerij en klompenmakerij
- reddingswezen (reddingsmiddelen, onderscheidingen)
- hospitaalkerkschip 'De Hoop'
- schilderijen: zeegezichten, havengezichten, kustgezichten, afbeeldingen van schepen
- prenten en foto's: idem

c) Scheveningse klederdracht

- vrouwenkleding (werkdracht, daagse dracht, zondagse dracht en rouwdracht)
- mannenkleding (werkkleding, vissersdracht, zondagse dracht)
- kinderkleding
- hoofdijsers en sieraden
- kledingaccessoires (schoeisel, hoofddeksels en andere accessoires)
- schilderijen: personen
- prenten en foto's: personen

d) Scheveningen als badplaats

- strandmeubilair (badkoetsen, strandstoelen)
- strandkleding (badpakken)
- toerisme (hotelbenodigdheden)
- schilderijen: strandgezichten, afbeeldingen van toeristenvoorzieningen
- prenten en foto's: idem

e) Malacologische collectie (schelpen van weekdieren, Mollusca)

- buikpotigen (slakken)
- tweekleppigen
- stoottanden
- keverslakken
- inktvissen

f) Kreeftachtigen (Crustacea)

- krabben
- kreeften

g) Stekelhuidigen (Echinodermata)

- zeesterren
- zee-egels

h) Koralen

- steenkoralen
- zachte koralen

i) Ethnografica

- gebruiksvoorwerpen
- kleding
- sieraden
- diversen

j) Diverse kleinere deelcollecties

- biologische preparaten
- fossielen
- parels en parelmoer
- landslakken
- vissen
- diversen

- **Herkomst en eigendom**

Het overgrote deel van de collectie is eigendom van de Stichting Muzee Scheveningen. Een klein deel is in bruikleen van derden, waaronder het Instituut Collectie Nederland, collega-musea en particulieren.

- **Cultuurhistorische waarde**

De cultuurhistorische collectie bestaat uit voorwerpen die direct of indirect betrekking hebben op het leven en werken in Scheveningen. Deze materiële getuigenissen van de historie en cultuur van Scheveningen en haar bewoners zijn daarmee van grote cultuurhistorische waarde voor Scheveningen. De kerncollecties op het gebied van de visserij en de nevenbedrijven, de klederdracht en het bad- en strandleven bevatten zgn. A- en B-stukken. Bij de scheepsonderdelen zitten enkele C-stukken (die in slechtere staat verkeren, of slechts onderdelen van voorwerpen zijn). De voorwerpen van de deelcollectie het 'dagelijks leven' zijn op zich goede stukken maar niet typisch voor Scheveningen. Toch zijn deze voorwerpen nuttig bij presentaties zodat ze kunnen worden geclassificeerd als B- en C-stukken. Ze zijn in ieder geval niet uniek.

- **Natuurhistorische waarde**

De schelpencollectie is één van de grootste van Europa. Bij het verzamelen van het materiaal is niet alleen gestreefd naar een zo groot mogelijk soortenaantal maar ook naar een zo breed mogelijk geheel, d.w.z. zo veel mogelijk verschillende vindplaatsgebieden per soort. Dit maakt geografisch soortonderzoek mogelijk. Door de grote tijdsperiode waarin dit verzamelen heeft plaatsgevonden is onderzoek naar wijzigingen in de tijd ook mogelijk. In deze context kan gedacht worden aan onderzoek naar grootte van het materiaal, aantallen, etc.

Door de toenemende internationale aandacht voor het milieu zal het verzamelen van dergelijk materiaal steeds meer aan regels worden gebonden. Dit maakt de biologische collectie extra waardevol en de noodzaak tot goed beheer uiterst belangrijk.

Van de andere deelcollecties zijn de collectie Stekelhuidigen, de collectie Kreeftachtigen en de collectie Koralen het belangrijkste. Vooral de collectie Koralen is van belang omdat verzamelen van

dit materiaal niet meer mogelijk is aangezien alle koraalsoorten tot de bedreigde diersoorten worden gerekend.

4.1.3 Collectieregistratie en documentatie

- Registratie

Recent is de geautomatiseerde registratie van de cultuurhistorische collectie geconverteerd van het verouderde DOS-programma Q&A naar een database in een Windowsomgeving in Microsoft Access. De schilderijen, kleding, vlaggencollectie, prenten en overige cultuurhistorische museumvoorwerpen zijn met behulp van deze registratie grotendeels ontsloten. De fotocollectie is afzonderlijk geregistreerd in het verouderde database-programma Claris Filemaker Pro 4.0.

Van de natuurhistorische collectie wordt ieder voorwerp ingeboekt in een chronologisch register en voorzien van een nummer, en daarna ingevoerd in een computer databestand in Microsoft Access. In het register en databestand worden gegevens vastgelegd ten aanzien van vindplaats, datum, familienaam, geslachtsnaam, soortnaam, biotoopbeschrijving en bijkomende bijzonderheden. De natuurhistorische collectie is zo goed als geheel handmatig gedocumenteerd en geregistreerd. Daarbij is meer dan 90% geautomatiseerd ontsloten. Dat wil zeggen dat alle relevante gegevens in de database zijn vastgelegd en op eenvoudige wijze zijn op te vragen.

Nadeel van al deze registraties is dat het stand alone-applicaties betreft die alleen door de beheerder op zijn of haar computer te raadplegen zijn. In een multi-user omgeving kunnen de betreffende databases ook extern worden geraadpleegd en beheerd, waarbij verschillende toegangsniveaus kunnen worden aangegeven.

De komende jaren wordt dan ook ingezet op de aanschaf van een standaard multi-user museum-applicatie als Adlib, waarin objectbeschrijvingen, tentoonstellingsgegevens, objectdocumentatie en bruiklenen kunnen worden ingevoerd. Gezien de beperkte formatie van het Muzee zal voor het converteren van de collectieregistraties naar Adlib en het verder beheren en ontsluiten van de collecties vooral worden ingezet op de inzet van stagiaires van bibliotheek- en museumopleidingen, leden van de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen en overige vrijwilligers.

Een groot deel van de museumobjecten is reeds met behulp van een digitale camera gefotografeerd. De waarde en het gebruiksgemak van de collectieregistraties wordt verhoogd door de komende jaren een afbeelding van alle museumobjecten aan de database te koppelen.

De uitgebreide fotocollectie is de afgelopen jaren door het ontbreken van een beheerder helaas nauwelijks geraadpleegd of aangevuld. Deze collectie is bij uitstek geschikt om via de website van het museum op internet te presenteren. Wie een kijkje neemt op de Scheveningse discussiefora op internet, zoals www.allesoverscheveningen.nl of www.ons-scheveningen.nl kan zien, hoezeer de Scheveninger betrokken is bij zijn eigen historie en culturele identiteit, en hoeveel discussie een foto van een logger in de haven of een oude familie- of klassenfoto kan oproepen. De genoemde websites zijn opgezet door particulieren en te beschouwen als een Scheveningse variant op het Haagse Residentienet.

Het Muzee wil de historische belangstelling van de Scheveningse bevolking graag kanaliseren door de presentatie van zijn uitgebreide foto-, dia- en negatievencollectie op het internet. Via het internet kan de hulp van belangstellenden van binnen en buiten Scheveningen worden ingeroepen bij het completeren van de fotobeschrijvingen en het identificeren van personen op foto's. Met het regelmatig presenteren van nieuwe 'zoekplaatjes' worden virtuele bezoekers gestimuleerd tot herhaald bezoek aan de website van het museum of het museum zelf.

Op deze laagdrempelige manier wordt de cultuurparticipatie van inwoners van Scheveningen en andere belangstellenden in de Scheveningse historie bevorderd.

In 2008 worden subsidiemogelijkheden verkend om zo snel mogelijk te kunnen starten met een fotodigitaliseringstraject. Met inzet van vrijwilligers worden alle 13.000 foto's en negatieven uit de eigen collectie van het Muzee in hoge resolutie ingescand. Daarbij kan één dag per week gebruik worden gemaakt van de faciliteiten op het gebied van digitalisering bij het Haags Gemeentearchief. Van veel negatieven is geen foto-afdruk aanwezig. Na het inscannen van een negatief is de afbeelding

ook zonder foto-afdruk via de website toegankelijk. De diacollectie is reeds eerder door een vrijwilliger van het Muzee in hoge resolutie ingescand. Een goed beheer van de fotocollectie zal naar verwachting de bereidheid van Scheveningers om originele foto's aan het museum af te staan, vergroten. Verkoop van foto-afdrukken via internet kan bovendien leiden tot verhoging van de inkomsten. Met de betreffende fotografen worden afspraken gemaakt over de openbaarmaking van hun foto's in lage resolutie op internet.

Zodra er middelen voor beschikbaar zijn kunnen in een volgende fase de 1600 prenten en 400 schilderijen van het museum worden gefotografeerd ten behoeve van een in samenwerking met het Haags Gemeentearchief en het Haags Historisch Museum op te zetten Haagse beeldbank.

- Documentatie

Onder documentatie wordt verstaan het verzamelen van relevante literatuur, catalogi, krantenknipsels, recensies, foto's e.d. betreffende de collectie, met het doel de afzonderlijke gegevens van de voorwerpen uit de collectie te completeren. Het Muzee beschikt over een handbibliotheek met ca. 1600 boeken en 23.000 tijdschriftartikelen op het terrein van de zeebiologie, alsmede over een handbibliotheek van 1600 boeken en een grote knipselcollectie met betrekking tot Scheveningen en de visserijgeschiedenis. De marien-biologische bibliotheek is ontsloten in Microsoft Access, die over Scheveningen in Microsoft Works. Het streven is na aanschaf van een geschikte standaard applicatie beide registraties te converteren naar één catalogussysteem. Fysiek kunnen beide bibliotheken dan op gescheiden locaties blijven staan, maar virtueel worden zij met hetzelfde programma en in dezelfde database volgens dezelfde systematiek ontsloten.

4.1.4 Behoud en beheer

De toestand van de cultuurhistorische collectie is redelijk tot goed. In het verleden, de beginjaren van het museum, is weinig of geen professionele zorg besteed aan de passieve conservering. De kennis en middelen ontbraken toen nog. Thans zijn per deelcollectie depots ingericht, welke qua temperatuur en luchtvochtigheid over het algemeen binnen de toelaatbare grenzen liggen doch niet optimaal zijn. Het nieuw ingerichte depot voor de cultuurhistorische collectie op de zolder is echter onderhevig aan te grote temperatuurswisselingen en kent een te hoge relatieve luchtvochtigheid. Een klimaatbeheersingsinstallatie of luchtontvochtigingsapparatuur kunnen hierin verbetering aanbrengen. Met name de foto- en negatievencollectie zou gebaat zijn bij opslag in een depot, dat volledig aan de eisen van temperatuur en luchtvochtigheid voldoet. Daarom wordt overwogen deze collectie na digitalisering over te brengen naar de depots van het Haags Gemeentearchief in het Stadhuis aan het Spui.

De originele foto's zijn grotendeels geborgen in melinex hoezen op zuurvrij papier. De prenten zijn in zuurvrij kartonnen omslagen in ladenkasten geborgen. Kwetsbare museumvoorwerpen zijn opgeborgen in zuurvrije dozen in stellingen. De collectie Scheveningse klederdracht is stofvrij geborgen in ladenkasten en op kledingrekken in een speciaal depot op zolder, dat slechts via een steile trap te bereiken is.

De natuurhistorische collectie is zeer gevoelig voor de inwerking van daglicht. Deze collectie is daarom geborgen in ladenkasten in een speciaal depot, waar geen toetreding van daglicht aanwezig is. Gekozen is voor metalen ladekasten aangezien die zuurvrij zijn. Ook het etikettenpapier waarop de schelpen liggen is zuurvrij. Dit is noodzakelijk om aantasting van het kalkhoudende schelpmateriaal te voorkomen.

Een begin is gemaakt om de deelcollecties Stekelhuidigen en Kreeftachtigen per soort op te bergen in afsluitbare zuurvrije dozen. Dit voorkomt zuuraantasting en kruisbesmetting, bijvoorbeeld door insectenvraat.

4.1.5 Collectievorming

- Verwerven

Cultuurhistorische museale objecten worden en werden overwegend uit schenkingen, legaten en bruiklenen verkregen. Op de begroting zijn geen structurele middelen opgenomen voor acquisitie ten behoeve van de collecties. Op incidentele basis worden intern middelen vrijgemaakt, of extern via sponsoring verkregen, voor de aankoop van bijzondere objecten, met name schilderijen. Het verdient daarnaast aanbeveling jaarlijks een vast budget op de begroting op te voeren, zodat met name de handbibliotheken en de foto- en prentencollectie up-to-date kunnen worden gehouden.

Bij de natuurhistorische collectie wordt in eerste instantie gestreefd naar het opbouwen van een zo volledig mogelijke schelpencollectie. Hierbij is niet alleen het totale soortenaantal van belang.

Minstens zo belangrijk is de aanschaf van schelpen die in de educatieve programma's kunnen worden gebruikt, zoals vreemde diepzeesoorten, spectaculaire vormen, extreme afmetingen enz.

Ten tweede zal deze collectie zoveel mogelijk worden uitgebreid met materiaal uit andere diergroepen en met bijvoorbeeld relevante ethnografica. Ook hier geldt dat het educatieve karakter van de voorwerpen van groot belang is.

- Selecteren en afstoten

Museum Scheveningen heeft sinds de oprichting bijna alle aangeboden objecten geaccepteerd, omdat de vrees bestond dat men bij het weigeren van minder belangrijke aanvullingen op de collectie ook de werkelijk belangrijke aanwinsten zou mislopen. De collectie was hierdoor omvangrijk geworden waardoor hij moeilijk te beheren en te behouden was. Bij de verbouwing van het museumgebouw als gevolg van de fusie met het Zeemuseum is door een van de voormalige directeurs een verzamel- en afstotingsbeleid opgesteld. Bij het formuleren van de verzameldoelstelling is ook gekeken naar het verzamelgebied van musea met soortgelijke collecties in Vlaardingen, Katwijk, Zandvoort en Den Helder. Op grond van dit verzamel- en afstotingsbeleid is de gehele collectie in 2005 en 2006 geherwaardeerd. Bij het afstoten van voorwerpen uit de collectie is de *Gedragslijn voor museale beroepsethiek* gevolgd, zoals opgesteld door de Nederlandse Museumvereniging. De voorwerpen die uit de collectie verwijderd konden worden zijn voor zover mogelijk geretourneerd aan de schenkers, dan wel geschonken aan collega-musea en folkloristische verenigingen en toneelgezelschappen.

In principe wordt al het aangeboden zeebiologische materiaal geaccepteerd mits er geen voorwaarden worden gesteld door de aanbieder. Interessant materiaal wordt in de museumcollectie opgenomen, het overgeblevene gaat naar de educatieve afdeling of naar de museumwinkel.

Bij de natuurhistorische collectie is de kwaliteit van de collectie belangrijk: beschadigd materiaal of materiaal zonder goede vindplaatsgegevens wordt zoveel mogelijk vervangen.

4.2 Het publiek

4.2.1 Samenstelling en omvang publiek

Het Muzee kent diverse categorieën bezoekers. Op de eerste plaats de eigen achterban die het museum vaak als donateur ondersteunt: inwoners van Scheveningen en malacologisch geïnteresseerden, die de collectie al dan niet om wetenschappelijke redenen raadplegen. Een tweede categorie bezoekers bestaat uit bewoners van Den Haag en wijde omgeving en bezoekers (dagrecreanten) van Scheveningen-Bad en -Haven. Jongeren vinden de weg naar het museum vooral in schoolverband, en ouderen via georganiseerde groepsbezoeken. Om een beter inzicht te krijgen in de categorieën bezoekers die het Muzee aandoen, zullen studenten van de Reinwardt Academie in 2008 onderzoek doen naar de bestaande en potentiële klantenkring van het Muzee.

4.2.2 Publieksactiviteiten

- Presentatie van de collectie

Tijdens de verbouwing van het museum in 2006 is het museum voor een bedrag van bijna 1 miljoen euro volledig opnieuw ingericht. In Muzee Scheveningen komt een bezoeker alles te weten over het leven van, op en in de zee, alsmede over de historie van Scheveningen-Dorp, -Bad en -Haven. Waar nodig zal de presentatie van de vaste collectie de komende jaren worden afgerond (fotogalerij) en

geactualiseerd. Nieuwe aanwinsten worden regelmatig gepresenteerd. Kwetsbare objecten, zoals de oude kleding in de stijlkamers, zullen regelmatig worden gewisseld om schade door te intensieve belichting te voorkomen.

In overleg met directie Noordzee van Rijkswaterstaat zal worden gezien, in hoeverre de vaste presentatie over kustverlichting en vaarwegmarkering in de Vuurtoren kan worden gemoderniseerd en in hoeverre de openingstijden van de Vuurtoren – met name in de zomervakantie - kunnen worden uitgebreid.

Na digitalisering kan een deel van de collectie, met name de foto's en de verkoopvoorraad schelpen, via de website op internet worden gepresenteerd.

- Tijdelijke tentoonstellingen

Jaarlijks worden minimaal drie tentoonstellingen gerealiseerd: één grote (zomer-)tentoonstelling in de wisselexpositiezaal op de eerste verdieping van het museum, en minimaal twee kleinere exposities die ofwel in de wisselexpositiezaal, ofwel in de centrale gang op de begane grond worden gesitueerd. Cultuurhistorische en natuurhistorische onderwerpen wisselen elkaar jaarlijks af. Gestreefd wordt naar spraakmakende onderwerpen, die zowel het eigen Scheveningse publiek en het publiek van malacologisch geïnteresseerden als de vele bezoekers van Scheveningen-Bad en -Haven zullen aanspreken.

Het samenstellen en inrichten van tentoonstellingen wordt in het algemeen uitbesteed aan free lance-tentoonstellingsmakers. Bij de voorbereiding wordt samengewerkt met collega-instellingen als het Gemeentemuseum Den Haag (Schilders op Scheveningen, 2008), Museum Rock-art / Nationaal Popmuseum (de Zeezenders, 2008) en Naturalis te Leiden (Schelpen & Rariteiten – verzamelwoede tijdens de VOC, in het 'Darwinjaar' 2009).

Met het frequent organiseren van kleine tentoonstellingen op zeebiologisch gebied over onderwerpen die op dat moment in de belangstelling staan, hoopt het Muzee te bewerkstelligen dat het publiek het museum meerdere malen per jaar bezoekt. Enkele voorbeelden zijn: 'Nautilus – een levende duikboot', 'Cameeën – sieraden uit de Oudheid', 'Schelpen als sieraad en geld', 'Giftige schelpen, een dodelijk gevaar'.

- Educatieve taken

Het educatieve lesprogramma, zoals dat nu onder andere in het kader van het Haags Cultuurmenu voor het primair onderwijs is samengesteld, wordt voortgezet en verder ontwikkeld. Beperkende factor daarbij is dat in de formatie van het Muzee slechts 0,5 fte beschikbaar is voor de educatieve functie. Met extra ondersteuning van vrijwilligers worden zoveel mogelijk groepen uit het basisonderwijs ontvangen. Scheveningse basisscholen worden daarnaast actief benaderd voor deelname aan een of meer museumlessen. Op verzoek van docenten worden zowel op zeebiologisch als cultuurhistorisch gebied lessen ontwikkeld voor de hogere klassen van het voortgezet onderwijs.

Met directie Noordzee van Rijkswaterstaat is overleg gaande om te kijken of de workshops en andere educatieve activiteiten op de Vuurtoren kunnen worden uitgebreid. De educatief medewerkster blijft actief deelnemen in de Werkgroep Educatie van het Haags Museum Platform.

Het Muzee wil daarnaast graag participeren in stedelijke programma's op het gebied van wijkcultuur, oral history (de ook in Nederland gebruikelijke term voor (het beschrijven van) mondeling overgeleverde historische verhalen door historici) e.d. De afgelopen jaren zijn enkele educatieve projecten gerealiseerd in samenwerking met de stichting Welzijn Scheveningen. Geregeld wordt gezien of er mogelijkheden zijn voor nieuwe projecten.

- Publicaties

Jaarlijks verschijnt een publicatie over een onderwerp uit de geschiedenis van Scheveningen in de *Historische Reeks van Muzee Scheveningen*. Deze toonaangevende reeks staat onder redactie van medewerkers en (oud-)bestuursleden van Muzee Scheveningen, (oud-)medewerkers van het Haags Gemeentearchief en kent daarnaast een journalistieke redactionele inbreng. Publicatie wordt mede mogelijk gemaakt door de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen. Donateurs van het museum ontvangen de deeltjes voor de helft van de verkoopprijs.

Donateurs van het museum ontvangen tevens twee keer per jaar het *Muzee Journaal*, waarin verslag wordt gedaan van recente aanwinsten, ontwikkelingen en tentoonstellingen en andere activiteiten

worden aangekondigd. Daarnaast is er ruimte voor korte artikelen op cultuur- en natuurhistorisch gebied. Met een *Nieuwsbrief*, die zowel op papier als in een digitale versie via de e-mail wordt verspreid, worden belangstellenden frequent op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen bij het museum.

Op 30 november 1813 landde prins Willem (de latere koning Willem I) na de val van Napoleon te Scheveningen. Deze gebeurtenis wordt elke 25 jaar in Scheveningen herdacht. De Stichting Scheveningen Viering Gedenkdagen (SSVG) heeft het initiatief genomen om, in nauwe samenwerking met Muzee Scheveningen, bij de volgende herdenking in 2013 een nieuwe geschiedschrijving van Scheveningen het licht te laten zien. Een redactiecommissie heeft zich reeds gevormd om uitwerking te geven aan dit initiatief. De komende jaren staan in het teken van fondsenwerving en onderzoek ter voorbereiding van een publicatie die qua betekenis en functie vergelijkbaar zal zijn met het standaardwerk van J.C. Vermaas (*Geschiedenis van Scheveningen*. 2 delen, Den Haag 1926). en als pendant zal fungeren bij de recent verschenen nieuwe Haagse Geschiedschrijving (*Den Haag, geschiedenis van de stad*, onder redactie van J.G. Smit e.a. 3 delen, Zwolle 2004-2005). Vanuit het Muzee wordt actief geparticipeerd in de redactiecommissie. Bovendien zal het deeltje in de Historische Reeks van het Muzee in 2013 worden gewijd aan de herdenkingen van de Landing gedurende de afgelopen 200 jaar.

- **Gastvrijheid**

Het Muzee is vanouds de plek, waar de Scheveninger zich thuisvoelt. Gastheren en gastvrouwen, allen lid van de Vereniging Vrienden Oud-Scheveningen (VVOS), staan klaar om bezoekers te verwelkomen bij huwelijken, recepties, cursussen, zakelijke bijeenkomsten e.d. Het beleid is erop gericht om zoveel mogelijk groepen uit het Scheveningse maatschappelijke- en verenigingsleven gebruik te laten maken van de faciliteiten die het Muzee kan bieden, variërend van vergaderlocatie tot repetitieruimte voor muziek- en toneelverenigingen. Maar ook andere groepen maken gebruik van het Muzee: groepjes inburgeraars bezoeken o.l.v. docenten van de Mondriaan Onderwijsgroep geregeld het Muzee, waarbij raakvlakken worden gezocht in leefomstandigheden en kleding (klederdracht) van de eigen cultuur. Het bezoek van groepen met een niet-westerse culturele achtergrond aan het Muzee wordt de komende jaren door het samenstellen van speciale educatieve programma's gestimuleerd.

- **Marketing en public relations**

Marketing en p.r. richt zich op verschillende doelgroepen: de eigen donateurs, de bezoekers van Scheveningen-Bad en –Haven en op groepsbezoeken.

De gemeente Den Haag en de badplaats Scheveningen trekken jaarlijks grote aantallen buitenlandse toeristen. Deze bezoeken nog te weinig Muzee Scheveningen. De vaste presentatie en wisselexposities in het museum zijn zeer geschikt voor deze doelgroep. De komende jaren zullen standaard tekstborden in het Duits en Engels aan de presentaties worden toegevoegd. Ook wordt in overleg met de gemeente bekeken of de bewegwijzering vanuit Scheveningen-Bad naar het Muzee met name voor voetgangers en fietsers kan worden verbeterd.

Met enkele hotels in de badplaats zijn afspraken gemaakt over kortingsarrangementen voor hotelgasten. Die afspraken zullen de komende periode waar mogelijk worden uitgebreid.

Een groeimarkt voor het museum is het georganiseerde groepsbezoek. Diverse arrangementen worden al aangeboden, zoals rondleidingen in het museum, wandelingen door Oud-Scheveningen en bezoeken aan de Vuurtoren. De komende jaren zal het benaderen van Nederlandse touroperators worden geïntensiveerd. Er wordt gebruikgemaakt van de faciliteiten die Den Haag Marketing heeft ontwikkeld (Den Haag card, Holland card, Scheveningen campagne).

Het Muzee kan nog beter op de kaart worden gezet als unieke trouw- en vergaderlocatie. Voor de zakelijke markt zal een aparte brochure worden ontwikkeld. In overleg met de gemeente wordt bezien, in hoeverre de trouwfunctie van het Stadsdeelkantoor Scheveningen geheel naar het Muzee kan worden overgebracht. Wellicht kan het Muzee daarbij worden aangewezen als vaste huwelijkslocatie.

Met verwante instellingen als Panorama Mesdag, Museum Mesdag en Museum Beelden aan Zee zal worden overlegd in hoeverre gezamenlijke activiteiten, combinatietickets, fietsroutes e.d. kunnen

bijdragen aan verhoging van het aantal bezoekers. Ook met Naturalis in Leiden en het Natuurhistorisch Museum Rotterdam zullen samenwerkingsmogelijkheden worden verkend. De organisatie van internationale schelpenbeurzen en –tentoonstellingen kan het Muzee verder op de kaart zetten als toonaangevend zeebiologisch museum en meer internationale interesse wekken.

De aantrekkelijk vormgegeven website van het Muzee wordt in toenemende mate gebruikt om belangstellenden snel te informeren over toekomstige activiteiten in het Muzee. Ook inhoudelijk zal de website waar mogelijk worden uitgebreid met informatie over de collecties.

Muzee Scheveningen is één van de grootste verkooppunten van schelpen in Europa. Een overzicht van het totale schelpenaanbod uit de museumwinkel is reeds als tekstbestand op de website beschikbaar. Onderzocht wordt in hoeverre het mogelijk is een afbeelding van elke schelp aan de beschrijving toe te voegen. Aangezien elke schelp uniek is, zal dit naar verwachting tot een stijging van de verkoop via de website kunnen leiden.

- Overige publieksactiviteiten

De komende jaren zal worden ingezet op een maandelijks terugkerende publieksactiviteit in het Muzee, zoals een Scheveningse dag, een Kerstmarkt, schelpenverkoopdagen, Gouden Handen, braderie-achtige activiteiten enz. Het Muzee beschikt na de verbouwing met de Scheveningenzaal over een representatieve en multifunctionele zaal voor 80 à 90 bezoekers. De zaal is voorzien van een podium, beamer en projectiescherm en een professionele geluidsinstallatie. In 2008 wordt een aanvang gemaakt met een serie klassieke zondagochtendconcerten voor strijkkwartet of klein orkest.

Met de winkeliersverenigingen in Badhuisstraat en Keizerstraat, met de OCW-manager Scheveningen en het stadsdeelhoofd van de Bibliotheek Scheveningen wordt verder overlegd over het concept ‘Openlucht Muzee Scheveningen-dorp’. Met dit project wordt beoogd de aantrekkelijkheid van Scheveningen-dorp voor bezoekers te vergroten. Het Muzee zal onder meer bijdragen aan dit project door het samenstellen van nieuwe historische wandelroutes langs historische panden in het centrum.

4.3 Bedrijfsvoering

4.3.1 Huisvesting en veiligheid

- Plannen voor een Buitenmuseum

Ondanks een duidelijke stijging van bezoekersaantallen in de zomer van 2007 moet worden geconcludeerd, dat het toeristenpubliek de weg naar het museum minder goed weet te vinden. De locatie van het museumgebouw is niet ideaal. De Neptunusstraat ligt wat afgelegen en is moeilijk vindbaar voor toeristen en dagrecreanten in Scheveningen-Bad en -Haven. Bovendien zijn de parkeervoorzieningen in de omgeving van het museum niet optimaal. Het museum ziet dan ook in het kader van de planvorming rond het Norfolkterrein veel kansen in het ontwikkelen van een *tweede* museumlocatie in Scheveningen-Haven, die voor bezoekers als het ware als springplank zou kunnen fungeren naar de Neptunusstraat.

Op het Landhoofd C is aan de kant van het Norfolkterrein en bij de Kom ruimte gecreëerd voor publieksfuncties, zoals een museum. Muzee Scheveningen kan daar een buitenmuseum realiseren dat niet alleen appelleert aan de belevingswereld van de Scheveningse bevolking, maar vooral potentie heeft als grote toeristische attractie en publiekstrekker. Landhoofd C lijkt een ideale plek voor het vestigen van een Historische Scheepswerf, waarop de vroegere scheepsbouw op Scheveningen van bomschuit tot haringtrawler en aanverwante activiteiten te zien zullen zijn.

Plannen voor een Historische Scheepswerf (het idee ontstond reeds begin jaren negentig) zijn reeds eerder vanaf maart 2004 nader ontwikkeld door de Stichting Historische Scheepswerf Scheveningen (SHSS). In opdracht van deze stichting en met behulp van door de gemeente Den Haag daartoe beschikbaar gestelde middelen heeft het bureau Hopman.Andres Consultants (HAC) te Hoewelaken in

2005 op basis van een door de SHSS opgesteld Programma van Eisen een haalbaarheidsstudie naar een Historische Scheepswerf verricht.

HAC heeft haar eindrapportage op 15 december 2005 uitgebracht, waarna het rapport vervolgens in januari 2006 aan de gemeente (DSO) is toegezonden. De conclusie van het rapport is – kortgezegd – dat een Historische Scheepswerf (met overdekt museumgedeelte, inclusief tentoonstellingsruimten, horeca-accommodatie en speelvoorziening en buitenterrein met een aantal historische schepen) op de beoogde c.q. daarvoor in aanmerking komende locatie(s) exploitatie-technisch haalbaar is.

De besturen van de Stichting Historische Scheepswerf Scheveningen en Stichting Muzee Scheveningen hebben inmiddels in positieve zin met elkaar een verkennende bespreking gevoerd omtrent de mogelijkheden tot een gezamenlijke aanpak en samenwerkingsverband met betrekking tot een historische scheepswerf in het havengebied op de beoogde locatie(s) en de nadere uitwerking daarvan. Een van de belangrijke punten van nadere uitwerking daarbij is of en zo ja het mogelijk zal zijn op de historische scheepswerf ook daadwerkelijk een scheepsbouwactiviteit te laten plaatsvinden, bijvoorbeeld de bouw van een houten visserspink of zeillogger à la module Batavia in Lelystad. Een reële optie daarbij zou kunnen zijn om dat te doen in samenwerking met (het werkgelegenheidsproject van) de Stichting Trix.

Met de inzet van de Boulevardtrein, tuk-tuks en huurfietsen kan voor bezoekers de afstand tussen Muzee Scheveningen en de *dépendance* in de haven worden overbrugd.

- Veiligheid

Het museum is voorzien van een adequate brandmeldinstallatie en van een inbraakalarm. Er is na de verbouwing en herinrichting nog geen ontruimingsplan en calamiteitenplan opgesteld. Hierin wordt begin 2008 voorzien. In de toegankelijkheid voor gehandicapten is voorzien, onder andere door de aanwezigheid van een lift en een aangepast toilet. De komende periode zal aandacht worden besteed aan een betere beveiliging van de schilderijencollectie.

4.3.2 Personeel en organisatie

- Bestuursmodel

Voldoende staat vast, dat voor de exploitatie van het Muzee de stichtingsvorm het meest aangewezen is. Daarmee wordt bovendien onderstreept dat er geen winstoogmerk is, een uitgangspunt van de Nederlandse Museumvereniging zoals vastgelegd in haar gedragslijn voor de museale beroepsethiek. Bij de instelling van het Muzee in 2006 is gekozen voor het bestuursmodel van bestuur en directie. Door de langdurige afwezigheid van een directeur was het de afgelopen jaren noodzakelijk dat het bestuur de directeurstaak waarnam, daarbij overigens van gemeentewege in personele zin ondersteund. Met de komst van een nieuwe directeur heeft het bestuur de intentie uitgesproken om in de nabije toekomst over te gaan naar het raad-van-toezicht-model, waarbij de directie de instelling bestuurt en de raad van toezicht de directie adviseert en toezicht uitoefent. Dit bestuursmodel is o.a. door de gemeente Den Haag uitverkoren bij de privatisering van de gemeentelijke musea in 1997. Er zal voor worden gewaakt, dat bij de invulling van dit nieuw model de principes en best practices uit de *Code Cultural Governance* (goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording) zullen worden toegepast.

- Personeel

Om tot een sluitende begroting te komen in 2008 moet de personele bezetting van het Muzee noodgedwongen met 25% worden ingekrompen. De continuïteit van het museum zal daarmee in de komende beleidsperiode een punt van aanhoudende zorg en aandacht moeten zijn. Het Muzee zal alle zeilen moeten bijzetten om te voorkomen, dat een dergelijke ingreep in de formatie zal leiden tot vermindering van activiteiten en inkomsten. Getracht wordt dit verlies aan professionele krachten de komende jaren enigszins op te vangen door het werven van meer vrijwilligers ten behoeve van de centrale receptie en de museumwinkel. Daarbij moet wel worden geconstateerd, dat het vooral in deze tijd bijzonder moeilijk is onbezoldigde vrijwilligers aan te trekken.

- **Organisatie**

De archieven van de beide rechtsvoorgangers van Muzee Scheveningen van vóór september 2006 zullen de komende jaren geleidelijk aan worden gesaneerd en geïnventariseerd. Na afronding van de inventarisatie kan overdracht aan het Haags Gemeentearchief plaatsvinden, met uitzondering van die stukken die nog voor de eigen bedrijfsvoering noodzakelijk blijken te zijn.

4.3.3 Automatisering

Als onderdeel van de herinrichting is in 2006 een PC-netwerk met centrale server en negen werkstations in gebruik genomen, dat in de praktijk voldoet. Het kassa- en reserveringssysteem is verouderd en dient op korte termijn vervangen te worden. De website die is vormgegeven door een professioneel grafisch bureau voldoet in de praktijk goed en wordt intern bijgehouden en geactualiseerd. De komende jaren zal, afhankelijk van de beschikbaarheid van extra financiële middelen, worden getracht een zo groot mogelijk deel van de collecties via de website voor het publiek te ontsluiten. Daarbij zal worden begonnen met de fotocollectie.

4.3.4 Verzekeringen

De inventaris van het Muzee is na de oplevering van de verbouwing opnieuw getaxeed en verzekerd. De schelpencollectie en bruiklenen uit de museumcollectie zijn verzekerd. Er is voor gekozen de overige objecten in eigendom niet volledig te verzekeren, aangezien het unica betreft die na een eventuele calamiteit toch niet te vervangen zijn.

4.3.5 Financiën en begroting

Naar verwachting kan het in 2007 ingezette verbetertraject rond de (financiële) administratie in 2008 worden afgerond.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2009-2012 zijn de volgende aannames gehanteerd: alle kosten zijn jaarlijks verhoogd met 3%, en de gemeentelijke exploitatiesubsidie is op het niveau van 2008 gehouden.

Er ligt voor het Muzee een grote uitdaging om de inkomsten structureel te verhogen.

Het format schrijft voor, dat de jaarrekening 2006 ter vergelijking in de begroting wordt opgenomen. Aangezien het museum de eerste negen maanden van 2006 gesloten was, zijn de cijfers over 2006 niet representatief. Daarom zijn de geprognoseerde cijfers over 2007 ter vergelijking opgenomen.

5. Meerjarenbegroting met toelichting

		Begroting	alleen bij afwijking t.o.v. 2009:			Realisatie
			2009	2010	2011	
BATEN						
	<i>Directe opbrengsten</i>	96.400	102.400	108.550	114.950	86.523
A.1	Publieksinkomsten	92.700	95.481	98.345	101.296	86.523
	- toegangskaarten	61.800	63.700	65.600	67.600	57.074
	- verkoop artikelen	34.600	38.700	42.950	47.350	29.449
A.2	Overige inkomsten					
	- tentoonstellingen					
	<i>Indirecte opbrengsten</i>	216.700	224.600	232.650	241.150	206.974
A.3	Diverse inkomsten					
	- donaties en sponsoring	6.700	6.900	7.100	7.300	6.144
	- extra sponsoring (werving)	27.000	27.800	28.600	29.500	26.759
	- dienstverlening	96.400	102.400	108.550	114.950	88.347
	- diverse baten	4.600	4.700	4.800	4.900	3.966
	- vrijval herwaardering	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
	- giften	27.000	27.800	28.600	29.500	26.759
A	Totale opbrengsten	313.100	327.000	341.200	356.100	293.497
B.1	Subsidie ministerie OCW ikv het Subsidieplan (Cultuurnota)					
B.2	Subsidie provincie					
B.3	Subsidie gemeente Den Haag ikv het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur					
	- Gemeente Den Haag	200.000	200.000	200.000	200.000	199.843 **
	- Bijstelling Gemeente Den Haag	0	0	0	0	50.000
B.4	Overige bijdragen					
	- overige subsidies	0	0	0	0	525
B.5	Additionele prioriteiten, subsidie-aanvraag Gemeente Den Haag					
	- modernisering presentatie Vuurtoren	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
	- aanschaf en onderhoud Adlib	7.000	7.000	7.000	7.000	
	- digitalisering fotocollectie	3.000	3.000	3.000	3.000	
	- aanschaf en onderhoud klimaatbeheersingsinstallatie	9.500	9.500	9.500	9.500	
	- verbetering bewegwijzering	7.000	0	0	0	
	- compensatie toegenomen beheerlasten museum pand	35.000	35.000	35.000	35.000	
	- ontwikkeling tweede museumlocatie (historische scheepswerf)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
B	Totale bijdragen	261.500	254.500	254.500	254.500	250.368
	TOTALE BATEN (A+B)	574.600	581.500	595.700	610.600	543.865
LASTEN						
C.1	Beheerlasten personeel	74.000	76.300	78.600	81.000	95.967
	- salarissen (30 %)	51.900	53.500	55.100	56.800	57.625
	- overige personeelskosten (30 %)	6.600	6.800	7.000	7.200	6.321
	- acc./advies/admin.kosten	15.500	16.000	16.500	17.000	32.021

C.2	Beheerlasten materieel	206.650	211.300	216.050	221.100	200.423
	- huur	29.400	30.300	31.200	32.100	28.001
	- gas en elektra	34.000	35.000	36.000	37.100	32.140
	- onderhoud	24.700	25.400	26.200	27.000	23.163
	- afschrijvingen	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
	- verzekering	11.800	12.200	12.600	13.000	11.390
	- telefoon	3.600	3.700	3.800	3.900	3.419
	- bureaunkosten	8.800	9.100	9.400	9.700	8.265
	- representatie	550	600	650	700	447
	- publiciteit	19.100	19.700	20.300	21.000	17.908
	- contributies/abbonementen	2.100	2.200	2.300	2.400	1.521
	- overige kosten	17.600	18.100	18.600	19.200	19.169
C	Totale beheerlasten	280.650	287.600	294.650	302.100	296.390
D.1	Activiteitenlasten personeel	137.700	141.800	146.000	150.400	149.207
	- salarissen (70 %)	121.100	124.700	128.400	132.300	134.459
	- overige personeelskosten (70 %)	16.600	17.100	17.600	18.100	14.748
D.2	Activiteitenlasten materieel	94.750	97.600	100.550	103.600	104.326
	- tentoonstellingen	41.200	42.400	43.700	45.000	40.204
	- inkoop dienstverlening	49.400	50.900	52.400	54.000	46.911
	- behoud/beheer collecties	3.100	3.200	3.300	3.400	737
	- educatie	1.050	1.100	1.150	1.200	675
	- donateurskosten	0	0	0	0	0
	- publicaties	0	0	0	0	15.799
	- verbouwing/herinrichting	0	0	0	0	0
	- voorziening investeringsfonds	0	0	0	0	0
D	Totale activiteitenlasten	232.450	239.400	246.550	254.000	253.533
	TOTALE LASTEN (C+D)	513.100	527.000	541.200	556.100	549.923
RESULTAAT		- 61.500	- 54.500	- 54.500	- 54.500	- 6.058
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering					
	Saldo rentebaten en –lasten	0	0	0	0	0
	Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0
	EXPLOITATIERESULTAAT ***	- 61.500	- 54.500	- 54.500	- 54.500	- 6.058

* Verzocht is om de realisatie over het jaar 2006. De jaarrekening 2006 is echter niet representatief, aangezien het Muzee slechts van oktober t/m december 2006 geopend was. Daarom is hier uitgegaan van de geprognostiseerde cijfers over 2007.

** Inclusief trendmatige aanpassing.

*** Het negatieve resultaat van 2009 t/m 2012 is veroorzaakt door nieuwe beleidswensen/activiteiten.

Bijlage 1. Kwantitatieve gegevens over activiteiten en bezoekers/deelnemers

Presentatie-instituten/musea	Gerealiseerd in 2006 * * (oktober-december 2006)	Prognose 2007	Raming 2009	Raming 2010	Raming 2011	Raming 2012
Openingsuren	520	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
Tarieven	Volwassenen €5 Kinderen €3	5 3	5,50 3,25	5,50 3,25	5,50 3,25	6 3,50
Tentoonstellingen	0	3	3	3	3	3
Publicaties	0	1	3	3	3	3
Overige activiteiten	Huwelijken 0 Zaalverhuur 10	13 55	50 60	55 60	60 60	65 65
Beheerde objecten	Cultuurhistorische collectie 7500 Cultuurh. bibliotheek 1.600 Cultuurh. fotocollectie 13.000 Malacologische collectie 132000 Overige natuurh. collecties 5.000 Zeebiologische bibliotheek 1400 boeken en 23.000 artikelen	7.500 1.600 13.000 132.000 5.100 1.400 23.000	7.700 1.625 13.200 133.000 5.200 1.415 23.300	7.900 1.650 13.400 134.000 5.300 1.430 23.600	8.100 1.700 13.600 135.000 5.400 1.445 23.900	8.300 1.750 13.800 136.000 5500 1.460 24.200
Bezoeken	7.136	25.200	27.000	27.720	27.720	28.000
Educatie (scholen) in Den Haag	Basisonderwijs - totaal aantal verschillende educatieve programma's 9 - aantal deelnemende scholen 9 - aantal deelnemende groepen/klassen 10 - aantal leerlingbezoeken 230	9 42 84 2063	10 50 100 2500	10 50 100 2500	10 50 100 2500	10 50 100 2500

Bijlage 2. Samenvatting

Basisgegevens

Statutaire naam: Stichting Muzee Scheveningen
Post- en bezoekadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Telefoon: 070 – 350 08 30

Aard van de instelling

Categorie: Museum

Doelstelling instelling

De Stichting Muzee Scheveningen heeft ten doel het bevorderen van kennis en belangstelling op het gebied van a) de geschiedenis, de cultuur en het dagelijks leven van Scheveningen en haar bewoners, haar relatie met de zee (visserij, strandrecreatie); en b) de zeebiologie in de ruimste zin.

Functie in het culturele veld

Muzee Scheveningen tracht zijn doelstellingen te bereiken door

1. het beheren van een collectie van op de geschiedenis, genealogie en cultuur van Scheveningen betrekking hebbende voorwerpen en van een kwalitatief representatieve collectie van zeedieren- en planten, in het bijzonder van schelpen van zeeweekdieren;
2. het inrichten van een permanente presentatie over de betekenis van het Scheveningse erfgoed en het leven in de zee;
3. het organiseren van wisseltentoonstellingen op elk van die terreinen;
4. het gelegenheid bieden tot het raadplegen van literatuur en documentatie over Scheveningen en van de systematische biologische collectie en daarop betrekking hebbende literatuur;
5. het ontwikkelen van educatieve programma's, het organiseren van lezingen en cursussen, het verzorgen van publicaties en het in verbinding treden met organisaties in binnen- en buitenland die een soortgelijk doel nastreven.

Samenvattend vervult het Muzee de functie van collectiebeheerder (zie hierboven onder 1), maker van tentoonstellingen (2 en 3), informatie- en documentatiecentrum (4) en aanbieder van educatieve programma's (5).

Cultuurinhoudelijke en maatschappelijke functie

De cultuurinhoudelijke functie van het Muzee laat zich het best omschrijven als informatie- en documentatiecentrum voor de geschiedenis van Scheveningen en voor het leven van, op en in de zee. In het Muzee wordt het Scheveningse culturele erfgoed beheerd en gepresenteerd. Het maatschappelijk draagvlak blijkt uit actieve vrijwilligers en ruim 1.300 donateurs en 170 bedrijfsdonateurs. Muzee Scheveningen heeft een maatschappelijke functie als trefcentrum van wijkcultuur, het is als het ware de huiskamer van Scheveningen.

Omschrijving huidige activiteiten

Het is mogelijk het Muzee individueel of in groepsverband te bezoeken. Op woensdag- en zaterdagmiddag is het mogelijk de Vuurtoren van Scheveningen te bezoeken.

De exploitatie van het museum omvat mede de verhuur van de Scheveningenzaal en het ernaast gelegen visserscafé de Halve Vleet ten behoeve van bijeenkomsten van maatschappelijke organisaties, huwelijken en recepties enz.

Het Scheveningen Informatiecentrum (SIC) en Zeebiologisch Informatiecentrum (ZIC) omvatten een uitgebreide documentatie aan boeken en tijdschriften, van essentieel belang voor onderzoek en bestudering van de museumcollectie.

Muzee Scheveningen biedt een gevarieerd lesprogramma voor leerlingen van het primair onderwijs, van het speciaal onderwijs en van brugklassen in het voortgezet onderwijs.

Activiteiten voor volwassenen omvatten o.a. lezingen, cursussen, wandelingen door Oud-Scheveningen, en de organisatie van schelpeninfodagen, een Scheveningse dag en een Kerstmarkt.

Activiteiten voor jongeren omvatten vakantieprogramma's, kinderpartijtjes en speurtochten.

Plannen en prioriteiten voor de periode 2009-2012 binnen de huidige begroting

Nu de verbouwing en herinrichting van het museumgebouw is voltooid en de fusie tussen Museum Scheveningen en het Zeemuseum gestalte heeft gekregen en als geslaagd mag worden beschouwd, wordt in de periode 2009-2012 de nadruk gelegd op verdergaande professionalisering van de collectie-registratie en -ontsluiting, van behoud en beheer, van de publieksactiviteiten en van de bedrijfsvoering.

- **Publieksactiviteiten:** Jaarlijks worden minimaal drie tentoonstellingen gerealiseerd: één grote en minimaal twee kleinere. Het educatieve lesprogramma, zoals dat o.a. in het kader van het Haags Cultuurmenu is samengesteld, wordt voortgezet en verder ontwikkeld. Jaarlijks verschijnt een publicatie in de *Historische Reeks van Muzee Scheveningen*. Donateurs van het museum ontvangen tevens twee keer per jaar het *Muzee Journaal*, terwijl belangstellenden via een *Nieuwsbrief* regelmatig op de hoogte worden gehouden van actuele ontwikkelingen bij het museum. Het Muzee wordt beter op de kaart gezet als unieke trouw- en vergaderlocatie. Voor de zakelijke markt wordt een aparte brochure ontwikkeld. In overleg met de gemeente wordt bezien of de trouwfunctie van het Stadsdeelkantoor Scheveningen geheel naar het Muzee kan worden overgebracht. Georganiseerd groepsbezoek wordt verder gestimuleerd. Met verwante instellingen wordt overlegd hoe gezamenlijke activiteiten kunnen bijdragen aan verhoging van het bezoekersaantal. De website van het Muzee wordt verder uitgebouwd met inhoudelijke informatie over de collecties. Het concept 'Openlucht Muzee Scheveningen-dorp' wordt i.o.m. de Dienst OCW verder uitgewerkt.
- **Bedrijfsvoering:** In de nieuwe beleidsperiode zal qua bestuursmodel worden overgegaan naar het raad-van-toezicht-model, waarbij de directie de instelling bestuurt en de raad van toezicht de directie adviseert en toezicht uitoefent. De principes uit de *Code Cultural Governance* worden toegepast. Om tot een sluitende begroting te komen in 2008 moet de personele bezetting van het Muzee noodgedwongen met 25% worden ingekrompen. Getracht wordt het verlies aan professionele krachten de komende jaren enigszins op te vangen door het werven van meer vrijwilligers.

Additionele prioriteiten voor 2009-2012

- **Collectieregistratie:** De komende jaren wordt ingezet op de aanschaf van een standaard multi-user museumapplicatie als Adlib, waarin objectbeschrijvingen, tentoonstellingsgegevens, objectdocumentatie en bruiklenen kunnen worden ingevoerd. Hiervoor zijn additionele middelen nodig. Voor het converteren van de huidige collectieregistraties naar Adlib en het verder beheren en ontsluiten van de collecties zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van stagiaires van bibliotheek- en museumopleidingen en vrijwilligers. De uitgebreide fotocollectie is bij uitstek geschikt om via de website van het museum op internet te presenteren. Daarbij kan één dag per week gebruik worden gemaakt van de faciliteiten op het gebied van digitalisering bij het Haags Gemeentearchief. Voor de start van een fotodigitaliseringstraject zijn additionele middelen nodig.
- **Behoud en beheer:** Het nieuw ingerichte depot voor de cultuurhistorische collectie op de zolder is onderhevig aan te grote temperatuurswisselingen en kent een te hoge relatieve luchtvochtigheid. Het museum voldoet hiermee niet aan de minimumeisen op het gebied van conservering, die nodig zijn voor opname in het Museumregister. Voor de aanschaf van een klimaatbeheersingsinstallatie zijn additionele middelen nodig.
- **Publieksactiviteiten:** In overleg met Rijkswaterstaat wordt bezien, in hoeverre de vaste presentatie in de Vuurtoren kan worden gemoderniseerd en in hoeverre de openingstijden van de Vuurtoren kunnen worden uitgebreid. De bewegwijzering naar het museum vanuit Scheveningen-Bad dient met name voor voetgangers en fietsers te worden verbeterd. Hiervoor zijn additionele middelen nodig.
- **Bedrijfsvoering:** Het museum ziet in het kader van de planvorming rond het Norfolkterrein veel kansen in het ontwikkelen van een *tweede* museumlocatie (historische scheepswerf) in Scheveningen-Haven, die voor bezoekers als springplank zou kunnen fungeren naar de locatie in de Neptunusstraat. De beheerlasten van het museum pand zijn na de verbouwing en uitbreiding met het woonhuis meer dan verdubbeld. Hiervoor wordt een jaarlijkse extra structurele bijdrage gevraagd.

Samenvatting begroting

		Begroting	alleen bij afwijking t.o.v. 2009:			Realisatie
		2009	2010	2011	2012	2007 *
BATEN						
A	Totale opbrengsten	313.100	327.000	341.200	356.100	293.497
B	Totale bijdragen	261.500	254.500	254.500	254.500	250.368
B.1	Subsidie ministerie OCW ikv het Subsidieplan (Cultuurnota)					
B.3	Subsidie gemeente Den Haag ikv het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur	200.000	200.000	200.000	200.000	199.843 **
B.4	Overige bijdragen (incl. B2)	0	0	0	0	50.000
B.5	Additionele prioriteiten, subsidie-aanvraag gemeente Den Haag					
	- modernisering presentatie Vuurtoren	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
	- aanschaf en onderhoud Adlib	7.000	7.000	7.000	7.000	
	- digitalisering fotocollectie	3.000	3.000	3.000	3.000	
	- aanschaf en onderhoud klimaatbeheersingsinstallatie	9.500	9.500	9.500	9.500	
	- verbetering bewegwijzering	7.000	0	0	0	
	- compensatie toegenomen beheerlasten museum pand	35.000	35.000	35.000	35.000	
	- ontwikkeling tweede museumlocatie (historische scheepswerf)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
	TOTALE BATEN (A+B)	574.600	581.500	595.700	610.600	543.865
LASTEN						
C	Totale beheerlasten	280.650	287.600	294.650	302.100	296.390
D	Totale activiteitenlasten	232.450	239.400	246.550	254.000	253.533
	TOTALE LASTEN (C+D)	513.100	527.000	541.200	556.100	549.923
RESULTAAT						
		- 61.500	- 54.500	- 54.500	- 54.500	- 6.058
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering					
	Saldo rentebaten en -lasten	0	0	0	0	0
	Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0	0
	EXPLOITATIERESULTAAT***	- 61.500	- 54.500	- 54.500	- 54.500	- 6.058

* Verzocht is om de realisatie over het jaar 2006. De jaarrekening 2006 is echter niet representatief, aangezien het Muzee slechts van oktober t/m december 2006 geopend was. Daarom is hier uitgegaan van de geprognostiseerde cijfers over 2007.

** Inclusief trendmatige aanpassing.

*** Het negatieve resultaat van 2009 t/m 2012 is veroorzaakt door nieuwe beleidswensen/activiteiten.

Organigram

